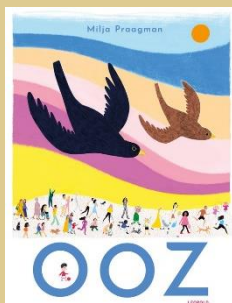

Inspiratiefiche

door Karen Simaey

Ooz

Auteur: Milja Praagman

Illustrator: Milja Praagman

Uitgever: Leopold

Over de maker

Milja Praagman is een Nederlandse illustratrice en schrijfster. Ze studeerde vormgeving en maakte daarna illustraties voor tijdschriften, maar ook voor Sesamstraat. Door het tekenen gebruikte ze veel fantasie en met die fantasie verzong ze ook eigen verhalen. Ze hoopt dat haar kinderboeken ook volwassenen aanspreken. Ze won al verschillende prijzen waaronder een Zilveren Penseel.

Bron: www.miljapraagman.nl

Korte inhoud

Twee merels vliegen over de zoo en observeren de mensen. Kleine merel stelt veel vragen aan papa merel. Samen ontdekken ze gelijkenissen en verschillen tussen vogels en mensen.

1

VOOR HET LEZEN

MATERIAAL

- Foto's van merels (zie bijlages 1 en 2)

Toon de kaft

- Wat zie je op de kaft? (twee vogels, mensen, ooz, felle kleuren in stroken...)
- Ooz? Wie of wat zou dat kunnen zijn? (alle antwoorden zijn goed, benoem zelf nog niets als fout of goed)
- Jullie zien twee vogels. Heeft iemand een idee wat voor vogels het zijn? Toon de vogels in bijlage. (Het zijn merels, de zwarte is een mannetje, de bruine een vrouwtje)
- De mensen gaan één richting uit. Waar zouden ze naartoe gaan? (alle antwoorden zijn goed)

2

TIJDENS HET LEZEN

Dit boek is tegelijk ook een soort zoekboek. Sommige figuurtjes komen op elke pagina voor. Als de kinderen dit zelf opmerken, kan je bij elke nieuwe pagina de tijd nemen om de figuurtjes te zoeken. Kies zelf of je dit doet voor of nadat je het stukje tekst hebt voorgelezen. Neem er de tijd voor, anders zou het kunnen dat de kinderen de figuurtjes zoeken tijdens het lezen en dan gaan ze de tekst onvoldoende gehoord hebben. Valt het hen niet op, zeg er dan (nog) niets over. We nemen dit dan op na het lezen van het verhaal.

Neem de eerste dubbele bladzijde en lees deze voor. Laat de kinderen de prent rustig bekijken. Misschien wordt het bij iemand nu duidelijk wat “ooz” is. Indien dit niet het geval is stel je de bijvraag.

→ Weet iemand nu wat “ooz” zou kunnen zijn? (de zoo, maar langs de andere kant gelezen)
Je kan gerust vermelden dat de auteur het ons bewust moeilijk heeft willen maken. Ze heeft op de kaft de ‘z’ juist geschreven terwijl die eigenlijk in spiegelschrift had moeten staan.

Lees het verhaal rustig verder voor. Je kan bij elke dubbele pagina polsen of de kinderen de beschrijving door de vogels begrepen hebben. Als je merkt dat de vragen overbodig zijn, laat ze dan zeker weg.

- Wat bedoelen de merels met een pak van stof? (onze kleren)
- Wie kan er fluiten? Doe eens.
- Wat bedoelen ze met de hoedjes op wielen? (auto's)
- Wat bedoelen ze met de metalen vogels? (vliegtuigen)
- Welk soort huis beschrijven de merels? (appartementen)
- Heeft iemand van jullie een vogel als huisdier? (alle antwoorden zijn goed)
- ...

3

NA HET LEZEN

Terugblik

- Zijn de merels enkel in de zoo gebleven? (nee, ze vlogen ook over een druk plein, een park/bos, een strand, drukke wegen, een stad met wolkenkrabbers, een rustige plaats, een grasveld, een reuzenrad, ...)

Sta uitgebreid stil bij de figuurtjes die terugkomen. Blader gerust nog eens door het boek. Geef elk kind een figuurtje dat ze moeten zoeken of laat de kinderen zelf

aangeven welke figuurtjes ze op meerdere pagina's zijn tegengekomen (vb. de oranje ballon, het mannetje met de rode bal, de mevrouw in de witte bontjas, de man in het gestreepte pak, tekst 'I love you', de looper met de hond, de mevrouw in de gele jurk met de buggy ...).

De vogels vergelijken vogels met mensen. Er zijn gelijkenissen en verschillen. Bespreek ze met de lezers.

- Vogels en mensen zijn vrij. Wat wordt er bedoeld op de tweede dubbele pagina? (mensen kunnen gaan waar ze willen, vogels kunnen vliegen waar ze willen)
- Vogels hebben veren, mensen hebben (kleding, zie derde dubbele pagina)
- Mensen kunnen net als vogels fluiten, maar is er toch niet een verschil? (vogels gebruiken het echt als hun taal, mensen spreken en fluiten maar af en toe, zie vierde dubbele pagina)
- De vogels houden hun 'pak' liever aan, maar toch wisselen ze een beetje. Dat heet ruien. Het verenpak van vogels is in de winter dikker dan in de zomer, zie vijfde dubbele pagina)
- Vogels en mensen kunnen naar het zuiden trekken. Is dat voor hen alle twee noodzakelijk? (mensen hoeven niet ergens anders te overwinteren, ze doen het meestal omdat ze het "leuk" of aangenamer vinden. Ook niet alle vogels zijn trekvogels. Vogels vliegen, mensen moeten de auto, trein of het vliegtuig nemen, zie zesde dubbele pagina)
- Vogels bouwen een nest, mensen een.... (huis, zie zevende dubbele pagina)
- Grapje: mensen zeggen 'alsjeblieft', vogels zeggen.... (alsjetwiet, zie achtste dubbele pagina)
- Kunnen vogels huisdieren hebben? (nee, dat is een echt verschil, zie achtste dubbele pagina)
- Vogels hebben vleugels, mensen hebben.... (handen, zie negende dubbele pagina)

- Hoeveel punten zou je Milja Praagman geven voor haar verhaal? Wat vond je goed aan het verhaal, wat waren minpuntjes? Vond je het verhaal origineel of heb je al eerder verhalen als deze gelezen?
- Welke score zou ze van jou krijgen voor de illustraties? Welke illustratie vind je het mooist en waarom? Wat vind je van de kleuren? Vind je het leuk dat er zoveel op te ontdekken valt?

Creatieve verwerking

MATERIAAL

- Papier (wit en gekleurd)
- Schrijfgerief / potloden / stiften
- Spiegel
- Bijlage 3: stappenplan spiegelmonsters / vogels

Schrijven

- Laat juryleden hun naam in drukletters schrijven en daarna in spiegelbeeld (net zoals zoo / ooz).
- Laat vogels een brief schrijven naar de mensen waarin ze schrijven wat ze zien. Ze stellen ook de vragen waarom mensen iets doen.
 - We zien dat jullie in hoedjes op wielen zitten, waarom doen jullie dat? Waarom zitten sommige vogels bij jullie in kooitjes?
- Omgekeerd kan ook. Mensen schrijven een brief met vragen naar de vogels.

- Hebben jullie het niet te warm met zoveel veren? Doet het niet pijn om steeds op blote “poten” te moeten lopen. Is het niet saai om steeds wormen te eten?
- Als een brief schrijven nog te moeilijk is kan je ook wat meer begeleiden en gewoon samen een lijst op stellen met vragen die je als mens aan een vogel zou willen stellen.

Beeld

- Ontwerp met de juryleden een spiegelmonster of spiegelvogel (stappenplan zie bijlage 3).
- Laat de kinderen zichzelf tekenen als een combinatie van vogel en mens.
 - Welke vleugels zouden bij hen passen? Hebben ze veren, snavel, poten, pluimen?
- Of maak gewoon een mix van een mens en een vogel. Vb. een mens met vleugels i.p.v. armen en een bek i.p.v. een mond, een vogel zonder pluimen, maar met kleren aan, een vogel met armen en benen i.p.v. vleugels en poten, ... laat je creativiteit de vrije loop.

Bewegen

- Leer de kinderen de vogeltjesdans: www.youtube.com/watch?v=TTfghPWyrP8
- Sta tegenover elkaar. Tussen jullie in staat er een zogezegde spiegel. De ene persoon beweegt rustig, de andere volgt net alsof je in de spiegel zou kijken.

Origami

Plooi vogeltjes met de juryleden: www.origamivoorkinderen.nl/origami

Spreeken

- Welke woorden zouden vogels nog kunnen gebruiken? Maak er een woordenlijst van. (denk aan alsjetwriet i.p.v. alsjeblieft)

4

VERDER LEZEN

- Siebe Schaap wil ook een mensje / Kirsten Boie en Philip Waechter (ill.) (Gottmer, 2010)
www.boekenzoeker.be/siebe-schaap-wil-ook-een-mensje
- Peer / Mohana van den Kroonenberg en Karst-Janneke Rogaar (ill.) (Querido, 2025)
www.boekenzoeker.be/peer

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

© Iedereen Leest en Karen Simaëys, 2025
Vormgeving: Simon Bequoye

BIJLAGE 1

Een vrouwtjesmerel

BIJLAGE 2

Een mannetjesmerel

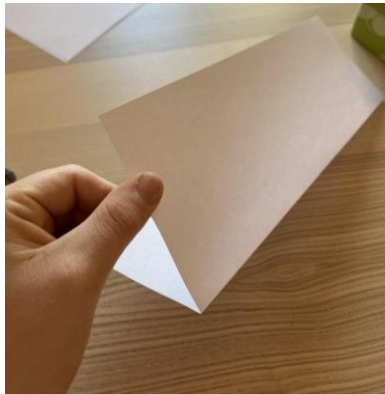
BIJLAGE 3

SPIEGELSCHRIFT MONSTERS / VOGELS

STAP 1

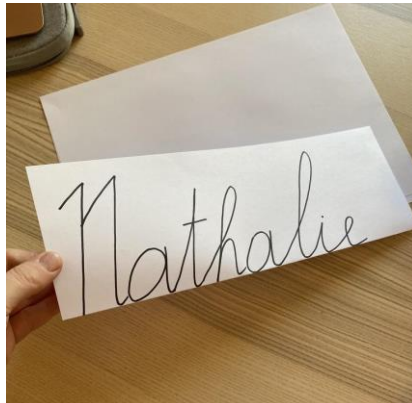
Vouw een A4 blad in de helft.

Voor lange namen is dat best verticaal en voor kortere kan dat ook perfect horizontaal. Vouw het toe.

STAP 2

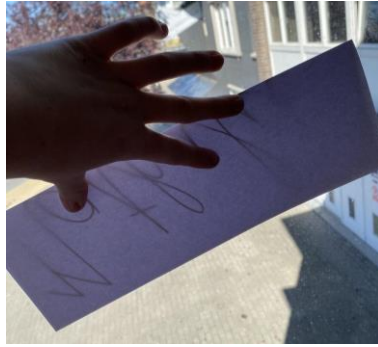
Schrijf op één helft je naam in sierlijke letters met een stift. Zorg dat je letters van boven tot onder raken. De lussen naar onder zoals bij een j of g laat je gewoon weg.

STAP 3

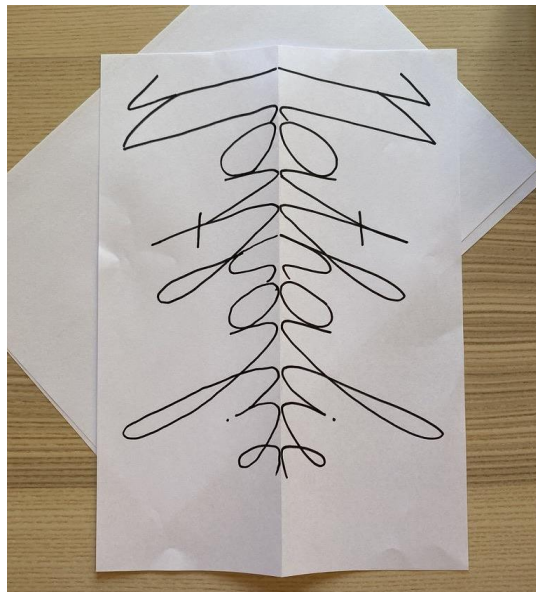
Draai je blad om en leg het tegen een raam. Kleef eventueel het blad met papiertape even op de raam vast!

Teken nu het spiegelschrift. Zorg dat je zeker op dezelfde kant van het blad aan het tekenen bent!

Stap 4

Vouw het blad terug open. Denk rustig na hoe je jouw monster gaat tekenen. Waar zitten de ogen? De voeten?

Stap 5

Teken jouw monster en kleur met leuke kleurtjes.

